

Rajačke staze

Sa željom i namerom da za jedan vikend predju staze transverzale Čika Duškove Rajačke staze u petak se ka Rajcu uputila grupa od 19 planinara. Smestili smo se po dolasku u planinarski dom kako bi smo se lepo naspavali i ujutro odmorni krenuli u ostvarivanje našeg cilja.

Subotnje jutro je obećavalo lep dan, idealan za planinarenje. Pošli smo najpre do vrha Rajca. Moja ubedjivanja da je današnja staza lagana, pravo livadarenje nije svakom delovala istinito. Nije meni verovati. Blagi uspon do vrha sam objasnio naginjanjem livade iz meni nepoznatih razloga. Ipak sam vrh Rajca je bio dobar dokaz da sam u pravu. Par minuta za poziranje na vrhu, već uobičajeni ritual na svakoj planinarskoj akciji. Nastavljamo dalje, sada već blagim nizbrdicama po makadamskom putu koji vodi ka planinarskoj kući na Dobrim vodama. Prošli smo 5,5 km što je za troje učesnika bilo dovoljno. Oni će se sami vratiti istim putem ka domu a mi nastavljamo blago uzbrdo preko livade ka vrhovima Suvobora.

Najpre Šiljak pa Suvobor. Sa Suvobora pogled doseže do Ravne gore i spomenika Draži Mihajloviću. Pada odluka da se planirana staza za današnji dan koriguje i da se krene ka spomeniku. Spuštamo se slabije markiranom stazom ka asfaltnom putu kojim se za 45 minuta stiže do crkve i spomenika. Povratak istim putem do podnožja Suvobora pa dalje ka Danilovom vrhu najpre asfaltnim putem a zatim preko livada pa kroz zaraslu stazu do samog vrha. Utisak je da se osim stazama mnogo manje planinari, iako su uredno markirane dosta su zarasle. To ne umanjuje lepotu ovog dela planine, vidi se na

licima svih zadovoljstvo iako je već podosta kilometara iza nas i umor polako sustiže pojedine planinare. Stazom pored reke Dičine stižemo i do njenog izvora i kontrolne tačke. Dalje ne idemo markacijom transverzale nego prečicom, markiranom stazom, doduše markaciju smo povremeno gubili ali smo se snalazili.

Konačno stižemo i do KT 13 odakle je do doma ostalo još 2 km po poznatim stazama. Umorni ali zadovoljni oko 19 časova smo u planinarskom domu na zasluženoj večeri. San je brzo savladao većinu tako da je posle 22 časa zavladała tišina u domu. Sutra je novi dan.

Nedeljno jutro je osvanulo sa sitnom kišom. Do polaska u 8 časova kiša je prestala pa smo najpre obišli deo transverzale koji je bio u planu za prethodni dan, do KT 14. Zatim smo krneuli ka slapu, pa Purinoj crkvi.

Tu je staza potpuno zarasla, trava je bila preko metar visine, markacije su na nekim delovima bile slabo uočljive. Bez problema ipak nalazimo stazu. Od Purine crkve nastavljamo dalje sa smanjenim brojem učesnika, nekolicina se vratila do doma. Staza na ovom delu je dosta uska, strma, na mnogim mestima je potrebno mnogo pažnje da se bezbedno prodje. Ali je lepota predela neopisiva. Sve priče o Rajcu kao pitomoj planini sa rasvetalim livadama na ovoj stazi padaju u vodu. Guste šume obrasle raznim rastinjem više podsećaju na neku prašumu nego na pitomu planinu. Prateći stazu izlazimo na livadu gde ne pratimo markacije (koje uzgred i ne pronalazimo) nego trag sa GPS uređaja. Ponovo smo u šumi i velikom strminom, srećom ne mnogo dugom se spuštamo tražeći markiranu stazu. Ubrzo nailazimo na istu i njom stižemo do sledeće kontrolne tačke Provalije povremeno koristeći i ruke i noge kako bi smo savladali strme uspone po klizavoj stazi. Preostalo je još malo uspona do Kojića koma. Overavamo dnevnik i preko livade se spuštamo do puta koji nas dovodi do planinarskog doma, Tuširanje, pakovanje, ručak pa polazak kući.

Mapa sa podacima iz GPS-a i [tracklog](#)

Rajac pl. šara - vrh Rajca - Dobra voda - Šipak - Srebrna - Kama gora - Dvalet vrh - Toplika - Črešni vrh - Ana 31 km ukupna visinska razlika 1800 metara, 15 stotaka
Rajac pl. šara - Čunak - pl. šara - Slap - Parica otava - Porošja - Kojka kosa - pl. šara 14 km visinska razlika 600 metara, 11 stotaka

Još [fotografija](#) sa ove akcije

Šar planina, Makedonija

Prava vojvodjanska ekspedicija sastavljena od 53 planinara iz desetak planinarskih društava se u petak uputila ka Makedoniji u nameri da učestvuje na 30. jubilarnom usponu na najviši vrh Šar planine Titov vrh. Zaista lep primer dobre saradnje koji bi morao postati uobičajen naročito u ova krizna ekonomska vremena kada je jako teško sakupiti dovoljan broj učesnika samo u svom planinarskom društvu. Noćno putovanje sa usputnim pauzama, malo dremanja, mnogo veselih tema medju učesnicima, prelazak granice sa malo čekanja, susret u Tetovu sa Zvonkom, planinarom koji uvek rado dočekuje planinare iz Srbije, i koji nam je bio domaćin za vreme našeg boravka u Makedoniji, i eto nas u Starom Selu. Orni da krenemo ka vrhu Ljuboten na visinu od 2499 metara. Znali smo da put do vrha nije lagan, treba savladati preko 1600 metara visinske razlike na stazi koja nije duža od 10 km. Krećemo dosta oštrim tempom. Staza je u početku u stvari makadamski put, povremeno ga napuštamo i lepom planinarskom stazom kratimo put koji se u serpentinama penje, penje, penje. Po markacijama i informacijama koje smo pročitali na info tabli u Starom Selu do planinarskog doma treba oko 120 minuta. tako i bi. Bar za većinu nas koji smo posle dva sata uspona stigli do doma. Tek poneki zalogaj u

ustima, poneko pivo naručeno od domara, kad stiže naredba da se kreće dalje. Nema se kud, vodič se mora poštovati. Pomalo nerado ipak se odlučujem da krenem. Od ranog jutra me muče grčevi u stomaku, teško mi pada uspon, nisam siguran da ću smoći dovoljno snage da se ispenjem do vrha, a baš sam imao želju. Korak po korak, nekako ide ali su grčevi konstantni. Navlače se i tamni oblaci. Prognoza koju smo imali je i bila takva da nas posle 14 časova očekuju pljuskovi sa mogućom grmljavinom. Počinje kiša, mada je tek 11 časova.

Ne obazirem se, kiša me nikada nije omela u namerama. Međutim stomak tera po svom. Zastajem svaki put kada su grčevi intenzivni. Na visini od oko 1950 metara razmišljam o odustajanju od daljeg uspona. Nailaze poslednji učesnici koji su se uputili ka vrhu. Oni najbrži su već verovatno blizu vrha. Kiša počinje jače da pada, nekoliko planinara se vraća sa uspona. Ja još par minuta sedim i razmišljam. Odlučujem da se i ja vratim do doma. Vrh će ostati za neki sledeći pokušaj.

Odmaram u domu zajedno sa desetak planinara iz naše grupe. Vreme se popravlja, ponovo se sunce pojavljuje. Neki sad žale što su odustali od uspona ali šta je tu je. Laganim koracima se vraćamo ka Starom Selu gde nas čeka autobus. Do 17 časova su svi sišli i krećemo ka Popovoj Šapki kako bi smo do 19 časova stigli na otvaranje akcije i dodelu zahvalnica. Smeštamo se u hotelu Slavija, za planinarske uslove više nego komforan smeštaj iako od obećanog bazena nije bilo ništa tj. bazen jeste tamo ali u njemu nema vode (da li je uopšte neko i

poverovao u priču da će bazen biti spreman za korišćenje, pitanje je sad). Još malo protezanja nogu i san nailazi na oči i ne pitavši za neke druge želje. Čeka nas uspon na Titov vrh, treba se odmoriti i naspavati.

Nedeljno jutro, vreme kao naručeno. Neki su pošli još pre 6 na uspon. Zvanično akcija se otvara u 06.30. Kolona kreće ka vrhu. Sedim na terasi i pratim ih pogledom, ja sam već unapred imao drugi plan, na Titovom vrhu sam bio pre dve godine. Stazom koja od planinarskog doma Smreka kreće ka grebenu planine i dalje preko nekoliko vrhova stiže do Titovog vrha prateći jednu grupu planinara polazim ka svom cilju Ceripašini (2531 m/nv). Staza je delimično markirana ali u uslovima dobre vidljivosti markacije nisu potrebne, na vrhu se jasno uočava antenski stub a i kolona planinara koja je nešto ranije krenula ka vrhu je bila odličan orijentir. Na žalost vremenski uslovi se na planini brzo menjaju u šta smo se uverili u nedelju. Čas sunce, čas oblaci koji su zaklanjali vidik i pretili kišom. Na vrhu kratak predah, doručak koji sam preskočio u hotelu zbog jučerašnjih tegoba sa stomakom.

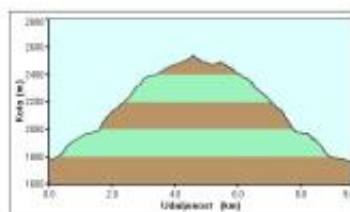
Sledi povratak manje više istom stazom uz sitna odstupanja. Pri povratku smo se više kretali grebenom koristeći sunčane periode za uživanje u pogledu na masiv Šare. Vreme do povratka ostatka naše ekspedicije sa Titovog vrha smo iskoristili za

obilazak okoline gde smo naišli na obeleženu stazu koja u početku vodi pored potoka sa brojnim vodopadima. Nekom narednom prilikom ćemo preći ovu stazu koja je po mapi dugačka 7 km u jednom pravcu sa neznatnom visinskom razlikom.

Posle silaska svih učesnika sa vrha sledio je povratak kućama. Svi zadovoljni i pomalo umorni nakon pauze u Predejanu smo utonuli u snove sanjajući neke nove akcije i neispunjane vrhove.

Tracklog za GPS ([Ceripašina](#)) i mapa sa visinskim profilom i statističkim podacima :

Šar planina
nedelja 29. maj 2011.
Pl. dom Smreka - Ceripašina (Artena) - pl. dom Smreka
Dužina staze 8,6 km
Visinska razlika 797 metara
vreme trajanja akcije 4:15 (vreme kretanja 2:32, vreme odmora 1:42)
Ispunjen vrh Ceripašina 2531 m

Fruškogorski planinarski maraton

Za ovogodišnji planinarski maraton smo odabrali stazu malog maratona zapad-zapad. Prilika da se predju neke deonice koje se inače redje obilaze tokom naših akcija na Fruškoj gori. Dvadeset i četiri zainteresovana planinara našeg kluba u društvu četrnaest planinara iz Novog Sada se sa Paragova prevezlo autobusom do Jaska odakle se pešačilo 32,604 km do Brankovca. Vreme odlično, sunčano. Ekipa raspoložena i opuštana. Jedini uslov koji sam postavio učesnicima je da ne

smeju da budu iza mene jer sam sebi isplanirao satnicu po kojoj bi do 20 časova morao biti na cilju kako bi smo ispoštovali ostale naše članove koji su nas čekali na Paragovu. Još jedan razlog zbog koga sam planirao da budem na začelju je i taj što je na maraton pošao i Tadija koji ipak ne može da prati tempo koji je potreban da bi se staza savladala u predvidjeno vreme ali je zato bio obezbedjen ranac za nošenje dece.

No, pokazalo se da je naš optimizam bio neosnovan, Tadijinih 17 kg i poprilično neodgovarajući ranac nam je zadao dosta problema.

Do Letenke, gde je trećina staze smo stigli po predvidjenoj satnici, naravili kratak predah i nastavili jos desetak kilometara preko Andrevlja i Testere do Doline kestenova. Tu

sam zaključio da neću moći da ga nosim u istom tempu do kraja staze pogotovo na uzbrdici na Crveni čot i kasnije na Brankovac pa smo pošli peške, lagano. Medjutim Tadiji se jako prispavalo, umor je učinio svoje pa smo ga najpre na smenu nosili na ledjima (bez ranca) a kasnije je Dijana preuzela ulogu nosača i sa Tadijom na ledjima stigla na najviši vrh Fruške gore. Do vrha nam je trebalo više od sat i po, previše utrošenog vremena, pa smo odlučili da prekratimo stazu i odemo pravo na Brankovac. Pošto sam u tim momentima uspeo da uspostavim vezu za našim vozačem, odlučili smo da ja ipak završim maraton a Dijana i Tadija odu do Brankovca i tu nas sačekaju. Trčeći do Osovlja i do manastira Beočin uspeo sam sustići začelje naše grupe i zajedno sa njima u 20.10 časova stići na Brankovac.

Staza malog maratona zapad – zapad je po podacima organizatora duga 32,604 km sa usponom od 1478 metara i silaskom od 1200 metara. GPS mi nije radio kako treba tako da ovaj put nema treka sa staze a ni prilozene mape. Uostalom o maratону se već sve zna ☐

Podunavski pešački put

Na poziv HPD Zanatlija Osijek u nedelju 17. aprila smo učestvovali na akciji Podunavski pešački put koja se tradicionalno održava nedelju dana pre Uskrsa. Podunavski pešački put je osmišljen sa ciljem da posetioци uoče bogatstvo i raznolikost ponude koje čoveku pruža pešačenje ovim područjem. Prelazak celog puta traje oko 6 sati. Polazno mesto ovogodišnjeg susreta je Aljmaš na obali Dunava gde se okupilo preko 300 planinara iz Hrvatske, BiH i Srbije. U Aljmaš smo stigli sa desetak minuta kašnjenja zbog malog zastoja na graničnom prelazu ali su ljubazni domaćini pomerili satnicu planiranog programa pa smo najpre mogli da uživamo u kraćoj plovidbi Dunavom do ušća Drave. Po povratku smo do početka pešačke ture imali dovoljno vremena i da obidjemo ostale znamenitosti Aljmaša.

Oko 11 časova kolona planinara je krenula lepom stazom uz Dunav ka Erdutu. Najpre kroz vikend naselje pa dalje obeleženom stazom uz samu obalu do **pravoslavnog manastira „Vodica“** koji svedoči o vekovnoj prisutnosti Srba u ovom delu Hrvatske. Manastirska kapelica „Uspenja presvete Bogorodice“ podignuta je 1758.godine, srušena je tokom II svetskog rata 1941. da bi nova bila sazidana na starim temeljima 1949. godine. Kratka pauza je iskorištena za razgledanje manastira i da se ponešto prezalogaji. Staza vodi dalje kroz šumu, Dunav je na ovom delu udaljen nekih 500 metara od nas narednih sat vremena. Ponovo se susrećemo sa rekom u blizini vikend naselja Vučkovića gde je naredna pauza.

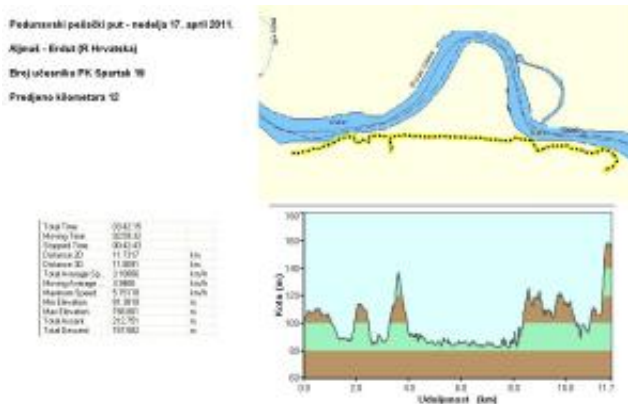
Preostalo je još tri kilometra pešačenja do Erduta lepom stazom neposredno uz Dunav. Neposredno pre Erduta se grupa podelila na one koji su krenuli strmom stazom uzbrdo pravo u naselje dok je veći deo nastavio nešto dužom stazom do ulaska u naselje **Erdut**, **naselje** smešteno na strmom uzvišenju velike

dunavske okuke i taj strateški položaj određivao je njegovu važnost u prošlosti. Otuda se kontrolisala plovidba Dunavom, što je bilo presudno u vreme dok još nije bilo drugih puteva. Tokom 19. veka izgradjen je manji dvorac koji je danas su u dosta ruiniranom stanju. „Erdutski vinogradi“ danas održavaju muzej o tehnologiji prerade grožđa. Tu se može videti i najveća vinska bačva na svetu!

Ulicama Erduta stigli smo do Doma kulture odakle se čula muzika koja je zabavljala goste. Usledio je ručak po želji učesnika ove lepe manifestacije. Preostalo je još malo vremena da se obidju i znamenitosti Erduta i kupi poneka litra čuvenog vina. Polazak za Suboticu je bio zakazan za 17 časova kada se i velika većina ostalih učesnika akcije razišla.

Mapa staze i [tracklog](#) za GPS:

Dositejevimi stazama po Fruškoj gori

Sedmi po redu susreti planinara u Irigu u Dositejevu čast u organizaciji PSD Dr Laza Marković okupili su po podacima organizatora 957 planinara iz 37 planinarskih društava. Naravno među brojnijima su bili planinari našeg kluba sa 46 učesnika. Već poznati scenario ove akcije se nije menjao ni ove godine te se nakon okupljanja na platou ispred Doma kulture i podele peciva i Jazak vode i pozdravnog govora domaćina i predstavnika planinarskih saveza Srbije i Vojvodine krenulo na pešačenje.

Ove godine na kraću stazu je krenulo 4/5 porodice Vukmanov. Samo je Vladan imao preča posla od planinarenja. Tadija je od početka nametnuo dosta žestok tempo te smo prvih 3 km prošli bez ikakvih problema. Pauzu kod manastira Novo Hopovo smo iskoristili da prezalogajimo nešto.

Sledio je nastavak do manastira Staro Hopovo, manje više bez poteškoća. Tadija se hrabro nosio sa kilometrima koji su još preostali do našeg cilja. Još jedan predah kod manastira Staro Hopovo i staza je postala strmija a Tadija umorniji.

Staza uz potok ka spomeniku na Iriškom vencu je donela male probleme ali su i oni prevaziđeni prvo na maminim a kasnije na tatinim ledjima. Na platou kod spomenika smo se opustili i zabavili na dečijem igralištu.

Do cilja današnje akcije, Planinarskog doma Vojvodina smo stigli po planu i programu u zakazano vreme. Jedna kratka ali opuštana akcija koju su svi članovi uspešno savladali. Većina učesnika našeg kluba je prešla stazu od 21 km koja je od manastira Staro Hopovo vodila pored manastira Grgeteg i Tv tornja do cilja pred planinarskim domom Vojvodina na Iriškom vencu.

Mapa pređenog puta i [tracklog](#) za GPS :

Staza od 21 km – mapa i [tracklog](#)

